

Hållbar utveckling

Här är Sveriges Konsumenters samlade ståndpunkter inom "Hållbar utveckling". Målet för vårt arbete är att det ska vara enkelt för konsumenterna att agera hållbart och att politiker i Sverige och EU ska ta sitt ansvar för en hållbar utveckling. Den hållbara produktionen måste följa konsumenternas efterfrågan.

Detta är hållbar utveckling

En utveckling som "tillfredsställer dagens behov utan att äventyra möjligheterna för framtida generationer att tillfredsställa sina behov". Så lyder definitionen av "hållbar utveckling" enligt Brundtland-kommissionens rapport "Vår gemensamma framtid" från 1987. I rapporten underströks sambandet mellan ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. På FN:s konferens i Rio de Janeiro 1992 antogs sedan Agenda 21, en handlingsplan för det 21:a århundradet för hållbar utveckling. Arbetet fortsatte med toppmötet i Johannesburg 2002. Där enades man om att:

- globalt bekämpa fattigdom genom att främja en rättvis handel,
- minska resursanvändningen och
- säkra miljö- och sociala rättigheter.

På senare år har fokus allt mer hamnat på klimatförändringarna, som bevisligen är ett hot mot vår överlevnad. Men hållbar utveckling handlar om mycket mer än så.

Även i Sverige har arbetet med hållbarhetsfrågor utvecklats. År 1999 antog den svenska riksdagen 15 nationella miljö kvalitetsmål, som 2005 kompletterades med ett 16:e om biologisk mångfald. Målen syftar bland annat till att främja människors hälsa, bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga och trygga en god hushållning med naturresurserna.

Idag förbrukar vi mer av jordens resurser än vad som är långsiktigt hållbart. Naturtillgångarna tar slut, ekosystemen förstörs och artrikedomen minskar. FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) statistik från år 2008 visar att drygt 963 miljoner människor världen över är hungriga och kroniskt undernärda, jämfört med 923 miljoner år 2007. Detta är en konsekvens av att livsmedel inte produceras och fördelas på ett hållbart sätt.

Miljöpåverkan går att beräkna genom så kallade ekologiska fotavtryck. Måttet är den areal av förnyelsebara resurser som krävs för en persons konsumtion. För att upprätthålla en långsiktig hållbar konsumtion får vi maximalt förbruka 1,8 hektar per person men i genomsnitt förbrukar hela jordens befolkning motsvarande 2,7 hektar per person.

Våra utgångspunkter

Sveriges Konsumenter anser att det krävs konkreta, kraftfulla åtgärder för att nå målet om hållbar konsumtion. Hållbarhet måste genomsyra alla politikområden som till exempel jordbruk, livsmedel, transporter, boende och energi. Dessutom är det viktigt att dessa inte motverkar varandra.

Hållbarhet måste genomsyra både produktion och konsumtion. Satsningar måste göras för att främja kunskap och engagemang. Detta kan göras bland annat genom att stödja utbildning, forskning, teknisk utveckling och investeringar. Ett gemensamt ansvarstagande från alla inblandade parter, från producent till konsument, är nödvändigt. Industri och handel måste bidra till att produkter fasa ut och att det miljöanpassade segmentet av produkter görs attraktiva och mer tillgängliga. Politiker måste ta sitt ansvar för att underlätta konsumenternas medvetna val genom olika styrmedel. Alla konsumenter ska ha möjlighet att konsumera hållbart och en hållbar konsumtion ska vara normen, inte undantaget.

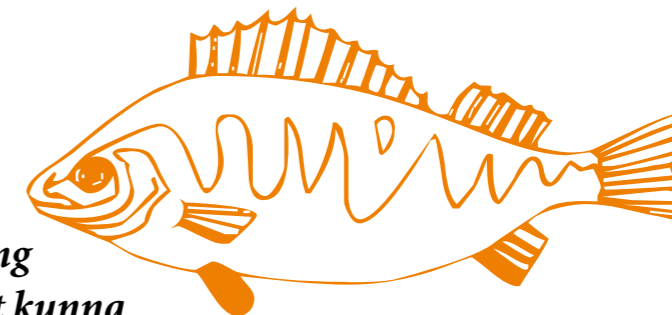
Som konsumenter kan vi göra en hel del. Mycket handlar om att minska energianvändningen, eftersom icke använd energi är en stor resursbesparing. Det handlar också om förändrad livsstil som kan skapa allt fler miljövänliga tjänster. Vad gäller livsmedel kan vi genom att köpa ekologiska och i övrigt miljöanpassade produkter bidra bland annat till minskad användning

av besprutningsmedel och konstgödsel. Vi kan också välja mat efter säsong, äta mindre nötkött, slänga mindre mat och återvinna hushållsavfallet. Genom att köpa etiskt märkta produkter kan vi bidra till att främja internationell solidaritet och mänskliga rättigheter.

Viljan att göra en insats är stor hos dagens konsumenter. Samtidigt är det viktigt att inte lämna över allt ansvar till konsumenterna. Märkning och andra åtgärder får aldrig bli ett alibi för att politikerna ska slippa att fatta tuffa beslut.

Våra krav

- **Konsumenten ska erbjudas öppen, saklig och kvalitetssäkrad information om miljö och etik.**
- **Det ska vara enkelt att agera hållbart. Miljö- och etisk märkning är här viktiga verktyg.**
- **Producenterna och handeln måste erbjuda ett brett utbud av miljöanpassade produkter och successivt fasa ut de mer miljöbelastande alternativen. Den ekologiska produktionen måste följa konsumenternas efterfrågan.**
- **Politiker i Sverige och EU måste ta sitt ansvar för en hållbar utveckling. Om jordbruksstöd fortsatt bedöms vara nödvändigt ska det inriktas på stöd till ekologiskt jordbruk och annan ekologisk produktion.**
- **Revideringen av EU:s jordbrukspolitik måste ta betydligt större hänsyn till en hållbar utveckling än vad som hittills varit fallet.**
- **Hållbar produktion och konsumtion ska integreras i det praktiska och teoretiska innehållet i grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och folkbildning.**

Miljö- och etisk märkning är viktiga verktyg för att kunna fatta hållbara beslut

Så arbetar vi

Sveriges Konsumenter arbetar alltid med konsumenternas bästa för ögonen. Vi slår vakt om deras intressen och verkar för att människor ges ökad möjlighet att använda sin konsumentmakt.

Det gör vi genom påverkansarbete, opinionsbildning och folkbildning. Vi representerar konsumenterna i samrådsorgan och beslutsforum i Sverige, EU och internationellt.

Inom EU sitter vi bland annat med i EFSA som är den europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten. Samverkan med andra konsumentorganisationer internationellt är här en av nycklarna till framgång. Vi har även ett nordiskt samarbete i Nordiskt Ministerråds kontaktorgan för livsmedelsfrågor.

I arbete inom hållbar utveckling påverkar vi genom att svara på remisser, representera konsumenter i olika organ, sitta i debatter och paneler, skriva debattartiklar och delta i nyhets- och debattprogram i radio och tv.

Vi sitter i Jordbruksdepartementets referensgrupp för jordbruksfrågor och deras arbetsgrupp för konsumentorganisationer. Vi sitter dessutom med i Livsmedelsverkets referensgrupp för livsmedelsfrågor.

Vi har även en särskild arbetsgrupp om livsmedel med representanter från medlemsorganisationerna som möts regelbundet och diskuterar aktuella frågor. Dessutom skriver vi rapporter, arrangerar seminarier och deltar i politikerveckan i Almedalen.

Sveriges Konsumenter är en oberoende, partipolitiskt obunden paraplyorganisation med ett trettiotal medlemsorganisationer och enskilda medlemmar.

Målet är ökad konsumentmakt och att politiker, näringsliv och myndigheter alltid ska ha konsumenternas bästa för ögonen.

Genom påverkan och opinionsbildning, både nationellt och internationellt, arbetar vi för att konsumenter ska kunna göra medvetna val, inte minst för att kunna stödja en hållbar utveckling.

Sveriges Konsumenter är en ideell organisation med två dotterbolag. Det ena är Råd & Rön AB som ger ut den välkända tidningen Råd & Rön med tester och konsumentinformation. Det andra är KonsumentCentrum, som bedriver konsumentvägledning i delar av Stockholmsområdet.

Mer information på www.sverigeskonsumenter.se och www.radron.se